

Minor

Minor orsakar lidande för miljoner människor, främst i utvecklingsländerna. Plastminor som ser ut som leksaker exploderar i händerna på barn. Kvinnor som samlar ved och bönder som arbetar på fälten förlorar armar och ben när minor, helt utan förvarning exploderar.

Minfälten

Miljontals minor ligger utspridda i länder över hela världen. Man beräknar att det finns minor utplacerade i drygt 82 av världens länder, det vill säga vart tredje land. I åtminstone tjugo av dessa är minproblemet akut. Minorerna ligger kvar, som dödsfällor, långt efter att kriget tagit slut och gör det omöjligt för flyktingar att återvända hem. Under kriget i bland annat Somalia, Afghanistan, Angola, Jugoslavien och Kambodja spreds det miljontals minor. Helt utan kontroll, minkartor och hänsyn till civilbefolkningen. För minorerna gäller inga vapenstillstånd, de kan vara aktiva i upp till femtio år. Mellan 15 000 och 20 000 människor dödas eller skadas av minor varje år. Det betyder att ungefär var 30:e minut så lemlästas en oskyldig person någonstans i världen. En rimlig uppskattning är att det finns 300 000 människor i behov av omfattande vård och stöd.

Sverige är också skyldigt

Bofors levererade under 80-talet, via ett italienskt företag, sprängmedel avsett för minst 1,3 miljoner minor till Irak. En del av dessa spred den irakiska armén i Kurdistan. Svenska Freds har krävt att Bofors åtminstone satsar vinsten från den affären, det vill säga 8,7 miljoner kronor, på minröjning.

Internationell kampanj

Tillsammans med ett tusental organisationer i andra länder deltar Svenska Freds i en kampanj International Campaign to Ban Landmines (ICBL) för att förbjuda anti-personella minor. ICBL tilldelades Nobels fredspris 1997 för det omfattande gräsrotsarbetet mot anti-personella minor. Kampanjen mot minor har varit mycket framgångsrik, den kräver ett internationellt totalstopp för tillverkning, handel och användning av anti-personella minor. Tack vare kampanjen kunde Ottawaavtalet träda i kraft under 1999, ett avtal som syftar till att

avlägsna anti-personella minor. Dessvärre är det flera av världens större länder som ännu inte skrivit under avtalet, däribland USA, Ryssland, Kina och Indien. Kampanjen går vidare för att sätta press på dessa länders regeringar att skriva under avtalet.

Innehav av anti-personella minor

I mitten av 1990-talet hade mer än 130 länder ett innehav på mer än 260 miljoner anti-personella minor. 2008 hade 44 länders ett samlat förråd på 176 miljoner minor. I maj 2007 använde fortfarande väpnade styrkor i Burma och Ryssland anti-personella minor, enligt utsagor använder även väpnade styrkor på Sri Lanka minor. Men detta kan inte bekräftas. Hela 13 stater kunde under 2008 identifieras som tillverkare av anti-personella minor. De stater som tillverkar minor är bland annat Kina, Indien, Iran, Nepal, Nordkorea, Pakistan, Ryssland, Sydkorea, USA och Vietnam.

Minröjning

Minröjning är en process som innebär att lokalisera minerade områden och sedan avlägsna och förstöra minorerna som utplacerats där. Arbetet med att röja de minor som redan är utlagda är riskfyllt, dyrt och tidskrävande. I Ottawaavtalet har staterna satt som mål att minorerna ska vara röjda före år 2010.

Svenska Freds verkar för att:

Svenska Freds jobbar, inom ramen för kampanjen ICBL, för att användande av anti-personella minor ska upphöra.

Svenska Freds kräver att Sverige skall gå i spetsen för ett totalförbud mot anti-personella minor.

Svenska Freds kräver att ökade resurser satsas på att röja de minor som redan är utlagda.

Svenska Freds kräver att ökat stöd ges till rehabilitering av de som skadats av minor.

Svenska Freds anser att mer resurser måste satsas på utveckling av nya minröjningsmetoder.